

РЕШЕНИЕ

№ 5809

гр. София, 01.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 61 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: М. Н. СТ.

при участието на секретаря Б. ХР. Р.
като разглежда докладваното от М. Н. СТ. Гражданско дело № 20231110132613 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от ЗД „****“ АД срещу „(фирма)“ АД, с която са предявени осъдителни иски с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ, вр. с чл. 49 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 295,98 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по застраховка „Товари по време на превоз“ по щета № 0700077652/2022 г., за вреди настъпили вследствие на изгубване на транспортна пратка с товарителница № 61948209932 от 08.11.2022 г. от куриерска фирма „(фирма)“ АД, ведно със законна лихва от 13.06.2023 г. до окончателно заплащане, както и сумата от 12,91 лв., представляваща мораторна лихва за периода от 07.01.2023 г. до 12.06.2023 г.

Ищецът твърди, че между него и „(фирма)“ ООД бил сключен договор за застраховка „Товари по време на превоз“, обективиран в застрахователна полица № 30700100004318/07.10.2022 г., със срок на застрахователно покритие от 12.10.2022 г. до 11.10.2023 г. Сочи, че в срока на застрахователното покритие по договора за имуществено застраховане е настъпило застрахователно събитие - загубване на превозвания товар, поради което пред застрахователя била заведена №0700077652/07.12.2022 г. Твърди, че на 08.11.2022 г. „(фирма)“ ООД изпратил мобилен телефон марка „Xiaomi Redmi Note 10S 6/64 GB DS White“ с IMEI 869421053422588, с единична цена от 159 евро без ДДС, отразен във фактура № 8800005297/20.07.2021 г. до търговско дружество (фирма)”, с адрес в Словакия, ползвайки услугите за превоз, осъществявани от ответника, с товарителница № 61948209932 от 08.11.2022 г. Поддържа, че на 08.11.2022 г. ищецът предал на ответното дружество за транспортиране до крайния купувач 1 бр. мобилен телефон марка „Xiaomi Redmi Note 10S 6/64 GB DS White“ с IMEI 869421053422588, но същият не бил доставен до крайния клиент в Словакия. В тази връзка била предявена рекламация пред „(фирма)“ АД, а последният счел рекламацията за основателна, тъй като пратката не могла да бъде локализирана и била обявена за изгубена. Твърди, че „(фирма)“ ООД предявило застрахователна претенция за изплащане на застрахователно обезщетение в размер на 159 евро, представляваща

стойността на стоката без ДДС и с левова равностойност от 310,98 лв., въз основа на която била образувана щета № 0700077652/07.12.2022г., по която застрахователят е одобрил и изплатил на застрахованото лице „(фирма)“ ООД по банков път на 20.12.2022 г. застрахователно обезщетение в размер на 310,98 лв. Посочва, че с изплащане на застрахователното обезщетение се е суброгирал в правата на увредения срещу причинителя на вредата, с оглед което е изпратил регресна покана до ответника за възстановяване стойността на изплатеното обезщетение. В отговор ответникът заявил, че във връзка процесната пратка е заведена и разгледана рекламация, тя е преценена като основателна и е определил обезщетение в размер на 15 лв., изплатено на ЗД „****“ АД на 30.01.2023 г. Ищецът излага подробни правни твърдения, според които нормата на чл. 85, ал. 4 ЗПУ не ограничава отговорността на пощенския оператор до размера на определеното от него в общите условия обезщетение, а тези размери служат единствено като ориентир за дължимите обезщетения при съгласие между страните рекламационното производство да се изчерпва само с тяхното заплащане. Поради това ищецът твърди, че ответникът следва да му заплати и останалата дължима част от обезщетението в размер на 295,98 лв. Излага твърдения, че доколкото регресното задължение на ответника е безсрочно, последният е изпаднал в забава на деня след получаването изпратената от ЗД „****“ АД регресна покана – 07.01.2023 г. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника „(фирма)“ АД, с който оспорва иска по основание и размер. Сочи, че между страните бил подписан Рамков договор № 103203/09.06.2020 г., съгласно който при незастрахована пратка пощенският оператор ще носи отговорност до указаната в ОУ сума. Услугата за застраховане на пратка е еквивалентна на услугата „обявена стойност“, а подателят на пратката не е заявил тази услуга и не е посочил съдържанието на пратката. Твърди, че в отправената от ЗД „(фирма)“ АД застрахователна претенция до ответника, като основание е посочено, че при получаване на пратката е установена повреда по товара, което според ответника поставя под съмнение дали регресната претенция се отнася до процесната загуба или се касае за друго застрахователно събитие. Ответното дружество оспорва твърденията, изложени в ИМ, относно съдържанието на процесната пратка, като посочва, че като декларирано от подателя съдържание на пратката било посочено „техника“, но не била заявена и заплатена допълнителна услуга „обявена стойност“. Посочва, че не става ясно какъв по вид и брой стоки са се съдържали в изгубената пратка, с оглед което не може да се определи стойността на същите, която така или иначе не била обявена при предаването им на куриер. Навежда доводи за липса на основание за изплащане на застрахователно обезщетение от страна на ищцовото дружество, доколкото застрахованият не е спазил изискванията съгласно полицата по отношение уведомяването на застрахователя, както и че не става ясно как е доказан размерът на щетите. Поддържа, че в случая [чл. 410 КЗ](#) е неприложим, тъй като е налице специален закон – [Законът за пощенските услуги](#) и по-конкретно чл. 85, ал. 1 и ал. 4 от него, където е уреден размерът на обезщетението, който от своя страна е обвързан с ОУ. Моли съда да отхвърли предявените искове, а в условие на евентуалност – да уважи иска до размера на сумата от 87,37 лв. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По иска с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ, вр. чл. 49 ЗЗД:

Съгласно [чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ](#) с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне, срещу причинителя на вредата, в това число в случаите вреди, произтичащи от неизпълнение на договорно задължение.

За основателността на предявения иск в тежест на ищеца е да установи, наличието на

валидно сключен договор за имуществено застраховане „Товари по време на превози“ между него и „(фирма)“ ООД; размера на обезщетението, респективно на вредите; наличие на предпоставките на чл. 49 ЗЗД – противоправно поведение (действие или бездействие) на „(фирма)“ АД или негови служител спрямо увредения, изразяващо се в загубване на изпратена от застрахования пратка, вреда и причинна връзка между противоправното поведение и претърпените от застрахования вреди.

При установяване на горните обстоятелства, в тежест на ответника е да докаже, че е погасил претендираното вземане.

С оглед становището на ответника и на основание чл. 153 ГПК като безспорни и ненуждаещи се от доказване по делото (с доклада) са отделени следните обстоятелства: наличие на валидно правоотношение по договор за имуществена застраховка „Товари по време на превози“ между ищцовото дружество и „(фирма)“ ООД към момента на реализиране на риска; че „(фирма)“ ООД е предало на „(фирма)“ АД за изпращане до получателя „(фирма)“ в Словакия пратка с товарителница № 61948209932 от 08.11.2022 г., която пратка е обявена от „(фирма)“ АД за загубена; че ЗД „***“ АД е заплатило на застрахования „(фирма)“ ООД застрахователно обезщетение по застраховка „Товари по време на превози“ в размер на 310,98 лв. за изгубената пратка с товарителница № 61948209932 от 08.11.2022 г., както и че ЗД „***“ АД е отправило към „(фирма)“ АД писмена застрахователна регресна претенция, по която „(фирма)“ АД е заплатило на ищеца обезщетение в размер на 15 лв. Така отделените за безспорни факти се подкрепят и от данните, съдържащи се в приетите като писмени доказателства по делото – Застрахователна полица „Товари по време на превоз“ № 30700100004318/12.10.2022 г., уведомление за щета карго № 0700077652 от 30.11.2022 г., товарителница № 61948209932/08.11.2022 г., фактура № 8800005297/20.07.2021 г., кредитно известие № 8800008568/30.11.2022 г., доклад по щета № 0700077652/07.12.2022 г., и преводно нареждане от 20.12.2022 г. за сумата от 310,98 лв.

От събраните по делото писмени доказателства - Застрахователна полица „Товари по време на превоз“ № 30700100004318/12.10.2022 г., фактура № 8800005297/20.07.2021 г., кредитно известие № 8800008568/30.11.2022 г., съдът намира за установено, че застрахованият по посочената полица товар, съставлява 1 бр. мобилен телефон марка Xiaomi Redmi Note 10S 6/64 GB DS White, с обявена застрахователна стойност равна на фактурираната стойност в размер на 159 евро (с легова равностойност на 310,98 лв.).

Обсъдените писмени доказателства кореспондират напълно и с показанията на разпитания свидетел Н. Н. Н.. От тях се установява, че към ноември 2022 г. свидетелят работил във фирма „(фирма)“ на длъжност „мениджър продажби“, като основните му задължения включвали работа с клиенти, застраховка на пратките, сервизна дейност. Спомня си за изпратена пратка през месец ноември 2022 г. до Словакия, до клиент „(фирма)“ – мобилен телефон „Xiaomi“. Посочва, че пратката била изпратена със „(фирма)“ и техен подизпълнител „(фирма)“, като същата не достигнала до крайния получател, а била изгубена. Клиентът сигнализирал, че пратката не е била получена от него. Посочва, че пратката съдържала 1 бр. мобилен телефон „Xiaomi“, чиято стойност била под 200 евро. Във връзка с процесното събитие водили имейл кореспонденция с ответника около месец, като последният излязъл с финално становище, че пратката била изгубена. Посочва, че застрахователното обезщетение било изплатено от „***“. Съдът кредитира изцяло показанията на разпитания свидетел като ясни, последователни, логични и кореспондиращи с останалия събран по делото доказателствен материал.

С писмо, с изх. № 10707/1/ от 05.01.2023 г. ищецът е претендирал от ответника възстановяване на сумата от 310,98 лв. по процесната щета. Видно от известие за доставяне писмото е било получено от ответника на 06.01.2023 г.

С уведомително писмо с изх. № SM-114 от 27.01.2023 г. ответникът е посочил, че на основание т.71 от ОУ на „(фирма)“, размерът на дължимото обезщетение за загубена пратка,

за която не била заплатена допълнителна услуга „Обявена стойност“, каквато била процесната пратка, е в размер на 15 лв. Видно от представения отчет по сметка на ответника, така посочената сума в размер на 15 лв. била заплатена на ищеца на 31.01.2023 г. С изплащането от ответника на част от претендираната сума, съдът приема, че е налице извънсъдебно признание на предявените искове.

С оглед изложеното, увреденият има срещу ответника вземане, произтичащо от нанесената вреда при осъществяването на превоза на процесното имущество. Застрахователят е встъпил в правата на увредения по силата на факта, че е платил обезщетение за причинените вреди и за него е възникнало регресно право срещу ответника.

Обхватът на регресното право зависи от размера на застрахователното обезщетение, което застрахователят е платил на застрахования, както и от размера на обезщетението, което третото лице дължи на застрахования. Третото лице не може да бъде задължено да заплати на застрахователя повече, отколкото дължи на застрахования. В този смисъл регресното право е в размер, който е равен на по - малката сума между платеното застрахователно обезщетение и дължимото деликтно обезщетение.

Съгласно нормата на чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗПУ пощенският оператор дължи обезщетение на потребителите в случаите на загубени, ограбени или повредени изцяло или частично, вътрешни и международни пощенски колетти, препоръчани пощенски пратки, пощенски пратки с обявена стойност и с наложен платеж, както и пощенски пратки с добавена стойност над универсалната пощенска услуга по смисъла на § 1, т. 18 от ДР. По силата на чл. 85, ал. 4 ЗПУ конкретните размери на обезщетенията се включват в общите условия на договорите с потребителите. Законовата делегация обаче не урежда начина на определяне на обезщетението, както и вида на подлежащите на възстановяване вреди. В изпълнение на тази законова делегация в своите ОУ ответникът е определил размера на отговорността си до 100 лв., без да е извършено никакво разграничение между отделните хипотези, при които могат да настъпят вреди. В разглеждания случай е налице празнота, поради което приложение намират общите правила - при договорно неизпълнение обезщетението обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението - чл. 82 ЗЗД. По същество в ОУ на ответника е извършено едностранно ограничаване на договорната отговорност на пощенския оператор към подателя на пратката, каквато не би могла и не е целта на законовата делегация по чл. 85, ал. 4 от ЗПУ. Също така следва да се посочи, че това ограничаване на отговорността не може да бъде противопоставено на платилия обезщетение за вредите от същото неизпълнение застраховател, който е трето за правоотношението по договора за пощенска услуга лице. Напротив, съдът приема, че в случая отговорността на превозвача следва да се регулира от общите правила при договорно неизпълнение, съгласно които обезщетението следва да обхваща както претърпяната загуба, така и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението на договора за превоз. В настоящия случай, ответникът не отрича, че предадените му за превоз товари /стоки/ са изгубени и то по време на осъществявания от негови служители превоз, част от предоставяната от ответника куриерска услуга. Следователно, ответникът не оспорва да е в договорни отношения със собственика на товара, вкл. неизпълнението от негова страна на основното му задължение по договора за куриерската услуга – да достави предадената му стока на получателя, посочен в товарителницата. Загубата на товара, която не се оспорва, се явява пряка последица от неизпълнението на договорното задължение на оператора.

Според споделяната от настоящия състав константна практика на ВКС /решение № 165 от 24.10.2013 г. по т. д. № 469/2012 г., II ТО на ВКС, решение № 52/08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, ТО, решение № 115/09.07.2009 г. по т. д. № 627/2008 г., II ТО на ВКС и др./ при съдебно предявена претенция за заплащане на

застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователно обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие. Принципът на пълната обезвреда, означава, че обезщетението има за цел да постави увредения в имущественото състояние, в което той е бил преди увреждането. Застрахователното обезщетение не може да надвишава действителната стойност на имуществото към момента на застрахователното събитие, а от своя страна действителната стойност не може да надвишава пазарната му стойност. В настоящия случай от заключението на съдебно-техническата оценителна експертиза, неоспорено от страните и което съдът кредитира изцяло като обективно и компетентно изготвено, се установява, че към датата на настъпване на застрахователното събитие средната пазарна цена на мобилен телефон Xiaomi Redmi Note 10S 6/64 GB DS White е 311,67 лв. без ДДС (374 лв. с ДДС). Вещото лице посочва, че съгласно приложената по делото фактура 8800005297/20.07.2021 г. единичната стойност на мобилен телефон Xiaomi Redmi Note 10S 6/64 GB DS White е 159 евро с левова равностойност 310,98 лв. без ДДС.

От тази сума следва да се приспадне заплатената от ответното дружество сумата в размер на 15 лв., или искът е основателен и доказан за сумата в размер на 296,67 лв.

С оглед изложеното, и при зачитане на принципа на диспозитивното начало в гражданския процес – чл. 6, ал. 2 ГПК, искът с правно основание чл. 410 КЗ се явява основателен в пълния предявен размер от 295,98 лв. Като законна последица от уважаване на иска за главница, върху същата следва да се присъди и законна лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 13.06.2023 г. до окончателното плащане.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

За основателността на иска за мораторна лихва следва да се установи наличието на главен дълг и забава в погасяването му. По делото съдът формира извод за наличието на главен дълг. Доколкото не е предвиден срок за изпълнение на задължението, длъжникът изпада в забава след покана по арг. от чл. 84, ал. 2 ЗЗД. В случая, покана, с изх. № 10707/1/ от 05.01.2023 г., с която ищецът е претендирал от ответника възстановяване по процесната сума е получена от ответника на 06.01.2023 г., поради което от следващия ден ответникът е изпаднал в забава, доколкото със същата не е предоставен конкретен срок за доброволно изпълнение. Изчислен от съда при условията на чл. 162 ГПК чрез лихвен калкулатор, размерът на мораторната лихва за периода от 07.01.2023 г. до 12.06.2023 г., начислена върху главницата от 295,98 лв., е 12,91 лв. Следователно претенцията по чл. 86, ал. 1 ЗЗД е основателна и доказана в пълния предявен размер от 12,91 лв., дължима за периода от 07.01.2023 г. до 12.06.2023 г.

По разноските:

Предвид изхода на спора на ищеца „Застрахователно дружество ****“ АД следва да се присъди, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от 850 лв. – разноски по делото, от които 100 лв. – държавна такса, 300 лв. – депозит за съдебно-техническа оценителна експертиза, 50 лв. – депозит свидетел и 400 – адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, Софийски районен съд,

РЕШИ:

ОСЪЖДА „(фирма)“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „****“ № ***, ***, *****, адм. сграда, ет. ***, да заплати на „Застрахователно дружество ****“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, бул. „****“ № ***, на основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ, вр. с чл. 49 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от 295,98 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по застраховка „Товари по време на превоз“ по сума № 0700077652/2022 г., за вреди настъпили вследствие

на изгубване на транспортна пратка с товарителница № 61948209932 от 08.11.2022 г. от куриерска фирма „(фирма)“ АД, ведно със законна лихва от 13.06.2023 г. до окончателно заплащане, както и сумата от 12,91 лв., представляваща мораторна лихва за периода от 07.01.2023 г. до 12.06.2023 г.

ОСЪЖДА „(фирма)“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, ул. „****“ № ***, ***, ****, адм. сграда, ет. ***, да заплати на „Застрахователно дружество ****“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, бул. „****“ № ***, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 850 лв. – сторените по делото разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____